

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ

www.fincontrol.com.ua

Видається за інформаційної підтримки Державної аудиторської служби України

Куди діваються
кошти на ветеранські
об'єднання?

Бюджетні гроші, що виділяються на фінансування цілої низки громадських об'єднань ветеранів, здебільшого витрачаються неефективно, а іноді – всупереч закону

3 (146)
березень
2018

✓
стор.
21
ЗВЕРНІТЬ
УВАГУ:
АНКЕТА ДЛЯ
ЧИТАЧІВ

ЗМІСТ НОМЕРА

АКТУАЛЬНА ТЕМА

4

КУДИ ДІВАЮТЬСЯ
КОШТИ
НА ВЕТЕРАНСЬКІ
ОБ'ЄДНАННЯ?

АЗИ ЕКОНОМІЇ

9

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ
ПРОГРАМИ
ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

ЗАПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ

14

ФАХІВЦІ
ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ
ВІДПОВІДАЮТЬ
НА ЗАПИТАННЯ
ЧИТАЧІВ

ДЕРЖЗАКУПІВЛЯМ – ОСОБЛИВУ УВАГУ!

22

ПРОЗОРИСТЬ ТЕНДЕРІВ
ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ
АУДИТОРИ

У ФОКУСІ ПЕРЕВІРКИ

24

АГРАРНИЙ ФОНД

РЕАЛІЇ ДЕРЖАВНОЇ
ПІДТРИМКИ АГРАРІВ:
АГРОХОЛДИНГІВ – «ТАК»,
ФЕРМЕРАМ – «НІ»?

27

ЯК ЗРОБИТИ
ЕФЕКТИВНИМ
БЮДЖЕТНЕ
САНАТОРНО-КУРОРТНЕ
ЛІКУВАННЯ

МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ

31

Програмно-цільові
у бюджетному про
на рівні місцевих бю

ЗАПРОВАДЖЕННЯ
ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВОГО
МЕТОДУ В МІСЦЕВИХ
БЮДЖЕТАХ

НАША МЕТОДОЛОГІЯ

34

Кредиторська заборго

КРЕДИТОРСЬКА
ЗАБОРГОВАНІСТЬ
ТА ОКРЕМІ АСПЕКТИ
ЇЇ СПИСАННЯ

Трибуна науковця

37

електронний аудит

ЕЛЕКТРОННИЙ АУДИТ
ЗА МІЖНАРОДНИМИ
СТАНДАРТАМИ

ЕЛЕКТРОННИЙ АУДИТ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

Електронні форми контролю платників податків протягом останніх років набувають все більшого поширення у роботі фіскальних органів країн світу. Розроблення формату стандартного аудиторського файлу (SAF-T) та використання спеціалізованого програмного забезпечення у сфері е-аудиту є визнаним фактом у світовій практиці, але, водночас, специфіка податкової системи кожної окремої держави унеможливорює просте її запозичення. Тому НДІ фіскальної політики Університету державної фіскальної служби України на замовлення ДФС протягом 2017 – 2018 років здійснюється науковий пошук, пов'язаний з оцінкою сучасної світової практики здійснення е-аудиту, метою якого, зокрема, є формування пропозицій щодо використання такого інструментарію у вітчизняному механізмі фіскального адміністрування.

Одним із перших кроків у даному напрямі було схвалення Кабінетом Міністрів України «Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017 – 2020 роки» [1], яка передбачає проведення системної реформи управління державними фінансами. Зокрема, як свідчить пп. 2.4 п. 2 розділу I Плану заходів з реалізації вище зазначеної Стратегії: «...з метою підвищення якості та ефективності податкового адміністрування передбачено впровадження Мінфіном спільно з ДФС е-аудиту із застосуванням відповідного програмного забезпечення».

Е-аудит – це перевірка бухгалтерських операцій (та їх джерел/походження), наданих в електронному вигляді за допомогою відповідного програмного забезпечення. Е-аудит, як частина стандартної податкової перевірки, реалізується шляхом занесення SAF-T до методології та процедури стандартної податкової перевірки.

Перша версія керівництва для SAF-T була розроблена Комітетом з фіскальних питань при ОЕСР у травні 2005 року та містила рекомендації щодо створення SAF-T, визначала основні джерела отримання даних бухгалтерської та фінансової звітності платника податків. 2010 року на вимогу країн-членів ОЕСР версію 1.0 було переглянуто та оновлено (версія 2.0.), завдяки чому покращено вихідну специфікацію SAF-T, розширено його структуру шляхом занесення до неї даних стосовно інвентаризації та основних засобів платника податків.

Отже, SAF-T – це стандартний формат надання платником податків електронної бухгалтерської та фінансової інформації, що містить експортовані з вихідної системи обліку достовірні дані про наявність і стан активів, власного капіталу та зобов'язань, а та-

кож щодо змін фінансово-господарського стану за певний період часу.

Тож у рамках запровадження е-аудиту необхідно є перевірка документів, що стосуються обліку доходів, витрат та інших показників, пов'язаних із визначенням об'єктів оподаткування (податкових зобов'язань). Платник повинен створювати та надавати зазначені вище документи у форматі стандартного аудиторського файлу. Деякі держави розроблювали свій формат за тим же принципом, зокрема Швеція – SIE XML (Standard Import Export), Германия – E-Bilanz, Польша – JPK, впроваджуючи його поетапно (від пілотних проектів та добровільного застосування до обов'язкового подання певними категоріями або всіма платниками податків).

При проведенні е-аудиту необхідним є використання спеціалізованого програмного забезпечення.

електронний аудит

Відомими GAS-засобами в області е-аудиту є програмні продукти, розроблені компаніями Audit Command Language (далі – ACL) та Interactive Data Extraction and Analysis (далі – IDEA), а саме: ACL AuditExchange2 та IDEA Version8. Вказані системи є спеціалізованим професійним аудиторським програмним забезпеченням та призначені для застосування при проведенні е-аудиту. Їх функціонал забезпечує вилучення (копіювання) даних із фінансової та бухгалтерської звітності платника податків (SAF-T) та подальший їхній аналіз шляхом: запитів, вибірок, визначення втрачених послідовностей, статистичного аналізу, калькуляцій, пошуку дублювання даних, зведених таблиць, перехресного табулювання (cross tabulation – підрахунок подій, коли категорії базуються на двох і більше змінних, вивчення зв'язку між двома змінними з метою їх пояснення) тощо [2].

Зокрема, ACL надає доступ практично до будь-якого джерела даних, що містяться в SAF-T без попередньої підготовки чи конверсії, тому аудитор доволі легко робити запити та звірки даних у файлах. Також доцільно зазначити, що на відміну від стандартних форматів баз даних, ACL дозволяє використовувати сховища даних, що підтримуються COBOL, і практично будь-які інші «застарілі» дані. Це є дуже важливим, адже ефективне прийняття рішень залежить від своєчасного доступу до інформації, що може бути прихована у великих файлах даних, розкиданих у декількох базах даних або зберігатися в різних типах даних на різних платформах.

Програмний продукт IDEA протягом двох десятиліть займає провідне місце на міжнародному ринку. Відповідно до даних Case Ware IDEA

(представництво в Нідерландах) систему IDEA використовують організації більше ніж 90 країн, що виконують завдання фінансового аналізу та аудиту.

Однією з переваг використання IDEA є аналіз великих масивів структурованої інформації: фінансово-економічного, статистичного та облікового характеру, що має стосунок до визначення об'єкта оподаткування. У систему можна завантажувати структуровану інформацію в різних форматах: Microsoft ACCESS, XML, Microsoft Word, PDF, Microsoft Excel тощо. Також за допомогою IDEA можливим є здійснення імпортування кількох наборів даних та їх перегляд як одного цілого, що дозволяє провести всебічний аналіз транзакційних операцій, встановити закономірності та відхилення. IDEA сприяє забезпеченню високої точності результатів проведення е-аудиту та розкриттю інформації, що висвітлена (надана) в стандартному аудиторському файлі.

Відповідно формування та реалізація чіткої і послідовної державної політики за даним напрямом сприятиме підвищенню ефективності реалізації податкової реформи з дотриманням орієнтації на гармонізацію відносин між платниками податків та податковими органами за рахунок впровадження до практики вітчизняного податкового адміністрування новітніх інструментів е-аудиту.

Володимир КОРОТУН,

кандидат економічних наук, с.н.с.,
перший заступник директора НДІ фінансової
політики Університету ДФС України

Ганна БІЛЕЦЬКА,

кандидат юридичних наук, завідувач відділу
нормативно-правового супроводження діяльності
фіскальних органів НДІ фінансової політики
Університету ДФС України

Список використаних джерел:

1. Про затвердження плану заходів з реалізації Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017 – 2020. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.05.2017 № 415. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/415-2017-%D1%80>.
2. Ус Р.Л. Інструментальні засоби підтримки процесу аудиту інформаційних технологій // Формування ринкової економіки. 2010 – № 24. С. 587 – 598.